

Artícle Genèric

[Activitat i creixement](#)

Polònia: noves regles, pitjors perspectives?

Contingut disponible en
Anglès Espanyol

Polònia creixerà en la zona del 3,5% anual el 2016 i el 2017, un avanç robust que s'assolirà sense que la inflació es tensi gaire (es mantindrà per sota del 2% el 2017) i sense que el dèficit per compte corrent es dispari. Unes perspectives envejables que, si no sorprenen més en el context de la UE, és perquè procedeixen, precisament, de Polònia, un país que no va entrar en recessió el 2008-2009 (cal recordar que va ser l'únic de la UE que va aconseguir-ho) i que va ser capaç de presentar un avanç anual mitjà de l'ordre del 4% entre el 2005 i el 2015. No obstant això, les regles del joc que han facilitat que disposi d'un dels millors marcs institucionals de l'est d'Europa són modificades i adopten un caire que pot acabar sent lesiu per als interessos polonesos a mitjà i a llarg termini.

Durant l'últim any, s'han anunciat profunds canvis institucionals, normatius i de

política econòmica. En l'àmbit estrictament institucional, s'ha modificat el funcionament del Tribunal Constitucional. En el normatiu, s'han adoptat regles específicament dirigides als mitjans de comunicació i a la banca, que augmenten l'intervencionisme en els dos sectors. En el de la política econòmica, s'ha fet un gir expansiu en les finances públiques (incrementant la despesa social), s'han relaxat els procediments de control pressupostari i s'han adoptat mesures d'imposició tributària discrecional sobre la banca.

Precisament, el sector bancari és un dels més afectats pels canvis en marxa. El 2015, el Govern va fixar una sèrie de limitacions al tipus d'interès del crèdit al consum. Així mateix, es va anunciar la decisió de legislar en tres àmbits clau: l'establiment d'una taxa bancària, una major aportació al Fons de Garantia Bancària (equivalent al Fons de Garantia de Dipòsits espanyol) i un pla per canviar les hipoteques en francs suïssos a zlotys. La primera d'aquestes transformacions ja és una realitat. Al gener, es va aprovar una taxa del 0,44% sobre els actius bancaris de les entitats privades (amb l'exclusió del deute públic dels balanços bancaris). Els efectes de la taxa seran notablement adversos, ja que comportarà una reducció apreciable de la rendibilitat del sector i, segons els càlculs del propi banc central, provocarà que el 20% del sector se situï en pèrdues.¹ Els ingressos de la taxa (uns 6.200 milions d'zlotys, el 0,3% del PIB) es dedicaran, íntegrament, a finançar polítiques de despesa social.

El nou finançament del Fons de Garantia Bancària podria comportar, segons les primeres notícies, que els bancs augmentessin en un terç les aportacions actuals (de 24 p. b. dels actius ponderats per risc a 36 p. b.). Segons certes estimacions, l'aportació addicional seria d'uns 1.150 milions d'zlotys.

Aquestes xifres, tot i no ser gens menyspreables, no són res comparades amb les primeres estimacions de l'impacte del pla de conversió forçada d'hipoteques. Malgrat que no es coneixen els detalls (en particular, quin tipus de canvi s'aplicarà, quin grup de creditors se'n beneficiarà i com podran periodificar les pèrdues els bancs), basant-se en la informació disponible sobre el projecte, el banc central ha estimat un cost per al sector bancari que podria anar dels 38.000 als 44.000 milions d'zlotys en funció dels paràmetres considerats.² Atès que els

beneficis totals del sector, abans d'impostos, van ser de 15.500 milions d'zlotys el 2015, la majoria d'analistes consideren que la banca polonesa senzillament no podrà assumir el cost i que, al capdavall, la legislació serà més realista.

La lectura que s'ha fet d'aquests canvis institucionals i reguladors per part dels inversors i dels analistes internacionals no ha estat favorable.³ El que més preocupa són les conseqüències a mitjà i a llarg termini. Si el cas d'Hongria és il·lustratiu, ja que ha plantejat polítiques amb algunes semblances a les proposades per Polònia, Polònia encararà una època amb menys concessió de crèdit, un cost de finançament més elevat i una percepció internacional més adversa. Si això succeeix, el país podria acabar recordant amb nostàlgia els temps en què era capaç de créixer al 4% anual.

1. Segons les estimacions disponibles, la taxa equival, aproximadament, al 0,38% dels actius totals. La rendibilitat sobre actius va ser del 0,8% el 2015.

2. Al començament del 2016, el 36,2% del saldo viu hipotecari era en francs suïssos i el 7,2%, en euros. Sumats representaven el 9,3% del PIB.

3. Significativament, l'agència de qualificació creditícia S&P va rebaixar al gener el rating del país d'A- a BBB-, el primer descens des del 1996.

Etiquetes

Unió Europea

